ANUL III.—No. 880 —EDIŢIA A TREIA— JOUI 19 IUNIE 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

Un an în Ţară 30 lei; În Străinătate 45 lei
Şase luni . . . 15 » » 25 »
Trei » . . . 8 » » 13 »
O lună . . . . 3 » » 5 »

UN NUMĂR 10 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRATIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

La pag. IV . . . . . . bani 30 linia
» » III . . . . . . » 80 »
Inserţiĭ şi Reclame: 2 leĭ linia.

UN NUMAR VECHIU 50 BANI

REDACŢIA
BUCUREŞTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

SUB DIRECŢIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAŢIA
BUCUREŞTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

INGROZITOAREA CATASTROFA DIN GALAŢI

MINISTERUL TURCESC ARESTAT! TEMERI DE REVOLUŢIE

INDUSTRIALII NOSTRI

Răspunzînd într'o revistă trecută unor obiecţiunĭ ridicate de ziarul *L'Indépendance roumaine* am arătat că lîncezeala mişcăreĭ industriale în Romînia nu poate fi atribuită, maĭ ales în prima linie, nestatornicieĭ programuluĭ economic la partidele de guvernămînt.

In adevăr, aiurea, credem noĭ, trebue căutate pricinile capitale ale încetineleĭ cu care se desvoltă industria romînească.

Intr'un raport din April 1893 ministerul industrieĭ enumeră 114 fabricĭ cărora s'aŭ acordat beneficiile legeĭ de încurajare a industrieĭ — şi în genere, de la aplicarea aceşteĭ legĭ (April 1887) pînă azĭ s'aŭ întemeiat ca la vre-o 120 de fabricĭ, în carĭ s'aŭ angajat vre-o 40—45 de milioane de leĭ şi aŭ fost ocupaţĭ vre-o zece miĭ de lucrătorĭ. Maximul capitaluluĭ angajat e acel de 1.500.000 leĭ al fabriceĭ de bazalt din Capitală (455 lucrătorĭ); maximul de lucrătorĭ întrebuinţaţĭ e de 670 al fabriceĭ de stofe Wolf & Co. din Buhuşĭ (capital 1.300.000 leĭ). O stipulaţiune precisă din legea de încurajare spune că beneficiile aceşteĭ legĭ nu vor putea fi acordate de cît acelor industrialĭ carĭ vor angaja un minim de capital de 50,000 leĭ şi întebuinţa zilnic minimum de 25 de lucrătorĭ. De fapt, clauza aceasta e ca şi desfiinţată.

Faţă cu protecţiunea excesivă de care se bucură industrialiĭ, progresul industrieĭ în Romînia e, de sigur, de natură a nu trezi reflecţiĭ optimiste.

In loc însă de a cerceta pricina adevărată a aceşteĭ stărĭ întristătoare liberaliĭ se mulţumesc a reproşa conservatorilor favoritismul acordat companieĭ Goetz, iar conservatoriĭ să cînte liberalilor... *Die Wachtel am Rhein!*

Cum că favoritismul acesta, care merge pînă la crearea de monstruoase monopolurĭ industriale pentru diverse asociaţiĭ pe acţiunĭ, e dăunător desvoltăreĭ industriale, e de sigur adevărat şi nimenĭ maĭ mult ca socialiştiĭ n'aŭ relevat aceată scandaloasă privilegiare a unor anume capitalurĭ de către diversele formaţiunĭ politice de guvernămînt. Ea e însă absolut internaţională şi pune într'o strălucită evidenţă adevărul socialist că Statul modern nu e de cît expresiunea intereselor capitalismuluĭ şi arată tocma naivitatea concepţieĭ metafizice de a se pune interesele economice «maĭ pre sus de influenţele de partid.»

Ceea-ce însă poate nu e atît de internaţional, e lăcomia industrialilor noştri. Cu toate avantajele enorme de carĭ beneficiază în aprovizionarea materiilor brute, cu toate primele şi cu toate tacsele prohibitive cu carĭ s'aŭ lovit produsele similare streine, industrialul romîn nu se mulţumeşte fără cîştigurĭ anuale minime şi nete de 25 şi 30 la sută din capitalul vărsat! Fabrica de hîrtie de la Letea *cu un capital de leĭ 286.000* a avut pe anul 1894—95 *un cîştig net de 100.000 leĭ* *)

Şi probabil că a fost «un an prost»!

Dar ceea-ce e şi maĭ puţin internaţional, e de sigur preponderanţa în industria romînă a *capitalurilor cu împrumut*. Din cele 40—45 de milioane, întrebuinţate de zece anĭ în coace de industrialiĭ noştri, cel puţin 30 de milioane sînt capitalurĭ cu împrumut—deşi în genere capitalul e socotit cu renta sa. Lucrătoriĭ nu trebue decĭ să dea numaĭ veniturĭ nete industrialuluĭ nostru — şi veniturĭ pentru un traiŭ din cele maĭ confortabile — ci să şi plătească procentele capitaluluĭ împrumutat de industrialul nostru, plus, bine înţeles, să scoată salariul săŭ şi toate cheltuelile fabriceĭ.

Lăcomia nemăsurată dar, a industrialilor pe de o parte, iar pe de alta lipsa lor de capitalurĭ şi decĭ necesitatea de a plăti procente din munca lucrătoruluĭ dejà în de ajuns de exploatat—iată dar două pricinĭ capitale carĭ fac ca industria romînă să aibă plumb în aripĭ.

Industrialiĭ noştri sînt demnĭ urmaşĭ aĭ marilor noştri proprietarĭ, carĭ s'aŭ ferit bine de a industrializa agricultura: eĭ înţeleg că industria trebue să dea tot fără să ia nemic, ca şi pămîntul romînesc, care a dat tot fără să i se dea nemic—şi de aceea a început şi el să nu maĭ dea aproape nemic!

M. Dobrin.

*) „Rumänien ein Land der Zukunft“ de G. Benger.—Stuttgart.

A se vedea în corpul ziaruluĭ toate amănuntele asupra groazniceĭ catastrofe din Galaţĭ.

SALOANELE POLITICE

— Din Carnetul unuĭ reporter femenine —

Adică fapte — fapte destul de picante — nu pot figura cu demnitate la această rubrică de reflexiĭ cotidiane? Ia să vedem.

In salonul d-luĭ Sturdza

Lume multă. Animaţie extra-ordinară. Se vorbeşte politică—şi se vorbeşte maĭ în tot-d'a-una politică în salonul d-neĭ Sturdza: un adevărat laborator de combinaţiunĭ ingenioase şi de săgeţi... maĭ ascuţite ca ale luĭ Cupidon. E un salon istoric: Imperiul romîn saŭ Infrîngerea ruşilor de către romînĭ vor fi cu siguranţă decretate de acĭ. Se şi conspiră puţin — ce voiţĭ? — în salonul ăsta locuia odinioară un anume Baron de Hahn!...

Spirituala amfitrionă conduce conversaţia cu un *brio* neîntrecut. E vorba de gruparea Aurelianistă—de un timp în coace subiectul de predilecţie al nobileĭ matroane... In special, d-nu *Coco* Dumitrescu se bucură de toată verva d-neĭ Sturdza:

— *Drapelul?* In care scrie, d. *Coco?* E în adevar o gazetă *Cocotidiană!*

A, uitasem să vă spun: castelana din strada Mercur 13 e o calamburgistă incorigibilă — şi de-o vivacitate: *une vraie Zoé!* De-alt-fel predestinată politiceĭ: istoria înregistrează treĭ marĭ Zoe... Istoria contemporană va adăuga pe a patra.

Cu deosebire, graţioasa d-na Zoe relevă *ingratitudinea*... Aurelianiştilor:

— Pe toate cucoanele domniilor-lor le-am introdus în lume. Le-am deschis salonul meŭ; nu ştiaŭ nicĭ cum să calce... *Et en voilà de la gratitude!*

In salonul d-luĭ P...

Soţia preşedintelui consiliuluĭ e acĭ. Intră şi soţia unuĭ fost ministru din cabinetul d-luĭ Aurelian. Iniţiată în „criticile“ aduse ministeruluĭ din care a făcut parte soţul eĭ, d-na evită a întîlni pe d-na Zoe şi... părăseşte salonul... Discuţia se încinge numaĭ de cît:

— D. Aurelian? Un Papă-Lapte, un ipocrit, un intrigant... un om care nu-ĭ sturdzist! Amicii d-sale? Nişte nulităţĭ, nişte pretenţioşĭ, nişte.... aurelianiştĭ!

* * *

Rare-orĭ nişte bărbaţĭ aŭ avut maĭ mult succes în saloane, ca Aurelianiştiĭ!—T.

DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ A RUSIEI

Progresele Rusieĭ industriale.—Progresul rodnicieĭ munceĭ.—Concentrarea producereĭ.

Profesorul Issaieff a publicat o carte despre dezvoltarea industrială a Rusieĭ şi despre viitorul aceşteĭ ţărĭ. Acuma o să vorbesc despre dezvoltarea industrială numaĭ.

Cea maĭ însemnată industrie rusească e a ţăturilor de bumbac şi asta, în ceĭ din urmă 15 anĭ, a făcut progrese uriaşe.

In 1873 fabricile ruseştĭ aŭ lucrat maĭ mult ceva de 1,500,000 de puzĭ iar în 1891, 3 milioane 700,000 de puzĭ 1). Operaţiile pe fie-care an în toate ramurile industrieĭ bumbacului în 1880 nu treceaŭ de 240,400,000 de rul, iar în 1889 ajunseseră la 487,000,000 de rub 2).

Industria pregătireĭ metalelor se vede acelaş lucru. Se pregătea în 1881 tuciu (spijă) 27 milioane 300,000 de ruble, în 1890 e pe 70,800,000 de ruble. Fier de la 1883 1893 sărit de la 17,900,000 de puzĭ la 30,100,0. In industria petroluluĭ se vede însă cel maĭ mare progres, în 1871 se producea 2,000,000 de puzĭ, în 1893, 337 de milioane de pu

Extragerea uleiurilor dădea în 1880, 200 de milioane 900,000 de puzĭ, în 1893 ajunsese la 46,000,000. In industria zahăruluĭ: în 1881— era de 16,000,000 de puzĭ, în 1890 1891 se urca la 27,500,000! In 1870 producerea de maşinĭ era de 29,291,755 de ruble, în 1890 urcase la 50,000,000.

Tot aşa e în toate ramurile industrieĭ.

Producţia totală a fabricilor şi uzinelor Rusieĭ a ajuns în 1880 la 1.214,000,000 de ruble, iar în 1890 la 1,656,000,000.

Progresul rodnicieĭ munceĭ

Faptele ne arată ca şi la progresul munceĭ industriale. Perfecţionarea maşinilor ne poate însă da oare-şi carĭ lămurirĭ. De cîţi-va anĭ s'aŭ adus în Rusia maşinĭ de tors, carĭ aŭ sporit rodnicia munceĭ cu 10-15%. In 1877 eraŭ în industria bumbăculuĭ, stative (războaie) mecanice 54,566, în 1866 aŭ ajuns la 84,516, decĭ o creştere de 60%. In 1881-82 se scotea din sfecle 7.43% zahăr curat, în 1890-91 se scotea 9.73%. In agricultură pînă la 1870 maşinile agricole eraŭ o excepţie. De atuncĭ s'aŭ respîndit în exploatările marĭ şi mijlociĭ din Rusia de Sud. Asta se vede de pe înmulţirea fabrilor de maşinĭ agricole.

Concentrarea producereĭ

O dată cu acest progres se poate vedea şi sporirea capitalurilor vîrîte în industrie. In morărie, de şi în răstimpul de la 1840-50, ieraŭ multe capitalurĭ vîrîte, totu-şi în aniĭ din urmă aŭ învins cu totul morile marĭ pe cele mijlociĭ saŭ micĭ. In 1893 eraŭ pe Volga 186 de morĭ din carĭ 40 marĭ. Astea măcinaŭ 500,000 de puzĭ de secară adică 66% din producerea totală a morilor din ţară; cele 146 de morĭ maĭ micĭ de pe Volga produceaŭ 19,500,000 de puzĭ de făină, adecă 34% din productul total.

Tot aşa e cu producerea spirtuluĭ (alcooluluĭ). In răstimpul de la 1866-71 eraŭ 4,353 de velniţĭ (poverne) şi fie-care dădea, în mijlociu 6,670 de vedre 1); în 1886-91 avem 2,107 fabricĭ cu producere mijlocie de 15,251 de vedre fie-care. De şi fabricile marĭ sînt abia 38% din numărul total, fabrică 80% din producerea totală a Rusieĭ (aproape cîte 12,000,000 de vedre fie-care). Tot aşa în industria zahăruluĭ. In 1854-55 eraŭ 395 de fabricĭ, carĭ dădeaŭ 600,000 de puzĭ de zahăr nerafinat, în 1881-82 sînt numaĭ 235, daŭ însă 16,000,000 de puzĭ de zahăr brut; în 1890-91 fabricile scad la 223 şi fabrică 28,500,000 de puzĭ de zahăr. In 1850 eraŭ în Rusia 200 de fabricĭ de sticlă, carĭ dădeaŭ producte de 3,000,000 de ruble, în 1891 eraŭ 258 de sticlăriĭ, carĭ dădeaŭ mărfurĭ de 11,000,000 de ruble. De la 1850 pînă la 1890 numărul fabricilor de maşinĭ s'a făcut de 14 orĭ maĭ mare; iar valoarea productelor e de o sută de orĭ maĭ mare!

Virtus

1) Pudul de 16 chilograme şi 380 de grame.
2) O rublă 2 leĭ 60.

Vadra e în Rusia de 12 litrurĭ şi 229 de sutimĭ.

CATASTROFA DIN GALAŢI

Oraşul acesta, lovit pînă acum de continue panamale şi panamite, vede azĭ venind asupra-ĭ una din cele maĭ groaznice calamităţĭ: apele Brateşuluĭ, carĭ ameninţaŭ deja de cîte-va zile jumătatea din vale a Galaţuluĭ, s'aŭ întrunit cu valurile furioase ale Dunăreĭ şi Prutuluĭ, aŭ rupt şoseaua Galaţĭ-Renĭ şi s'aŭ aruncat cu o putere nebună asupra mahalalelor Badalan, Sf. Dumitru şi Izvorul.

Corespondentul nostru ne spune, pînă acum: sînt 25,000 de oamenĭ pe drumurĭ, panica e la culme, încercările de salvare desperate.

Toate amănuntele — cetitoriĭ le vor găsi în corpul ziaruluĭ.

Corespondentul nostru ne întreţine prin telefon.

Intrebăm acum, dacă şi în faţa aceşteĭ groaznice catastrofe, guvernul va lăsa toată sarcina de alinare a suferinţelor pe seama comitetuluĭ pentru innundaţĭ şi va evita o convocare a Camerelor.

INUNDATIILE SI RECOLTA

Rapoartele prefecţilor.—Recolta compromisă.—Ajutoarele.

Se ştie că ministrul de interne dăduse ordin tuturor prefecţilor de judeţe ca să facă anchete serioase cu privire la starea recolteĭ şi la numărul victimilor inundaţiilor. Ca în tot-d'a-una prefecţiĭ aŭ găsit cu cale să se achite cît maĭ prost de această sarcină, căcĭ pînă acuma n'aŭ sosit la minister de cît vre-o cîte-va aşa zise rapoarte, carĭ nu răspund hotărît la nicĭ una din chestiile puse de ministru. Şi cum ajutoarele nu se pot împărţi de cît după o cunoaştere amănunţită a tuturor pagubelor pricinuite de innundaţiĭ, îşĭ poate închipui orĭ-cine cît aŭ de suferit sărmaniĭ innundaţĭ lipsiţĭ de adăpost şi hrană de pe urma neglijenţeĭ prefecţilor de judeţe.

O bună parte dintre prefecţĭ aŭ dat ca motiv al întărziereĭ rapoartelor faptul că ploile continuă şi că prin urmare nu pot şti exact cifra pagubelor.

Motivul e însă maĭ mult de cît copilăresc, căcĭ ministrul nu le ceruse de cît pagubele întîmplate pînă acum, nu şi cele carĭ se vor întîmpla de acum înnainte. Pentru aceste puteaŭ face un alt raport.

* * *

Cu toată lipsa de date bine controlate cunoscătoriĭ în ale agricultureĭ vorbesc de o recoltă dacă nu cu desăvîrşire compromisă dar cu mult inferioară recolteĭ anilor trecuţĭ.

In primul loc rapiţa e cu desăvîrşire nimicită. Aceĭ dintre proprietarĭ carĭ în vederea cîştiguluĭ mare pe care-l aduce acest soiŭ de plantă aŭ făcut culturĭ însemnate de rapiţă, sînt aproape ruinaţĭ.

Afară de aceasta nicĭ cerialele nu staŭ maĭ bine. Lăsînd la o parte miile de hectare peste carĭ s'aŭ revărsat apele rîurilor mărginaşe şi carĭ nu vor produce maĭ nimic, chiar şi părţile carĭ n'aŭ fost acoperite de apă vor avea de suferit.

Dintre cereale orzul şi ovăzul sînt singurele carĭ vor da o recoltă maĭ însemnată, după ele vine grîul şi tocmaĭ la sfîrşit porumbul.

* * *

Un lucru care a mirat pe toată lumea a fost graba cu care arendaşiĭ moşiilor statuluĭ, carĭ fie zis în treacăt n'aŭ păgubit tocmaĭ mult, s'aŭ grăbit să vie la ministerul domeniilor şi să ceară reziliarea contractelor pe motivul că sînt ruinaţĭ din cauza innundaţiilor. Domniĭ aceştia auzind de ajutoare, aŭ voit să fie eĭ ceĭ întîĭ carĭ să se folosească de mila statuluĭ. Asta explică pentru ce regele pune cea maĭ mare îngrijire ca ajutoarele să fie împărţite la cine se cuvine.

Ar trebuĭ ca şi autorităţile să imiteze acest exemplu şi să pue cea maĭ mare îngrijire în împărţirea ajutoarelor.

Dor.

AFARA SUVEICA!

Neruşinata sueică de la Focşani, care a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru a favoriza izbucnirea febreĭ tifoide în mult înceĭcatul oraş pe care-l administrează, ia atitudine obraznică şi ameninţătoare faţă de ceĭ ce desvăluesc halul nefastuluĭ săŭ paşalîc.

Suveică-Şăveanu nu-şĭ dă demisiunea, nu-şĭ pune cenuşă pe cap, nu se retrage la vre-o mănăstire să bată mătăniĭ; nu — colectivistul polemizează cu presa priveşte liniştit trecerea carelor mortuare carĭ duc victimele la cimitir şi aşteaptă mereŭ să se anunţe noui decese la oficiul stăreĭ civile a primărieĭ.

Tot oraşul însă e în picioare: e vorba ca, cu toată epidemia care a aruncat Focşanii în doliŭ, să se ţie întrunirĭ publice în carĭ să se ceară revocarea nefasteĭ paşale.

Guvernul să nu intervie la timp—să continue a se face solidar cu Suveica, dacă voeşte să-şi cîştige simpatiile Focşănenilor.

Focşănenii înse să insiste:

— Afară Suveică!

Silex.

„GENERALUL!“

In Capitală apare o revistă: *La Roumanie illustrée*, avînd înnalta misiune de a eterniza pe aceĭ bărbaţĭ iluştri aĭ ţăreĭ, carĭ fiind încă în viaţă nu aŭ putut obţine subscripţia publică pentru a fi nemuriţĭ în marmoră.

Revista aceasta a adus, rînd pe rînd, portretele şi biografiile d-lor Sturdza, Catargiu, Tache Ionescu, etc.

In ultimul număr aduce pe generalul Jak Lahovary.—Portretul—l'a făcut un zincograf oare-care; «viaţa şi opera» luĭ Jak sînt scrise însă de d. Tache Ionescu, care, pe vreme, de opoziţie, îşĭ serveşte boeriĭ, cum poate maĭ bine.

Biograful luĭ Jak crede că acesta nu e «unul din generaliĭ noştri» ci e—*generalul*, scurt şi elocvent!

Fie şi «generalul!»

Un episod a omis însă, biograful în viaţa «generaluluĭ». Nu numaĭ în timp de războiŭ a cîştigat «generalul» cu sabia în mînă marĭ victoriĭ, ci şi pe timp de pace.

Văile Ialomiţeĭ şi Prahoveĭ aŭ roşit, cum nicĭ cînd nu vor roşi obrajiĭ rezistentuluĭ «general»—şi aceasta pentru bunul motiv că văile Ialomiţeĭ şi Prahoveĭ aŭ roşit de sîngele ţăranilor, culcaţĭ la pămînt de gloanţele dirijate asupră-le de inimosul «general».

Vor trece anĭ mulţĭ şi numele «generaluluĭ» va fi mereŭ pomenit de ţeraniĭ din partea loculuĭ—şi de cîte-orĭ l'or pomeni vor scuipa, cum scuipă cînd pomenesc de «Ucigă-l Toaca».

«Generalul» şi-a scris în adevăr cu sînge—dar cu sîngele ţăranilor—numele săŭ în istoria politică a Romînieĭ!

Biograful Tache a despuiat pe «generalul» de cea maĭ nemuritoare cunună!

M. O. X.

DESCOPERIRI NOI în ISTORIA EGIPTULUI

Cetitoriĭ noştri cunosc fireşte ceea ce se scrie în cărţile de şcoală despre istoria Egiptuluĭ. Se ştie că de pe la aproape cincĭ miĭ de anĭ înnainte de Hristos trăia în Egipt un popor înnaintat în civilizaţie. Cunoştea uĭ feliŭ de scrisoare, avea temple mareţe, statul, o religie cu cler numeros, castă militară, un rege căruĭ îĭ ziceaŭ faraon etc.

Cercetările a o mulţime de învăţaţĭ, carĭ aŭ mers pe urmele luĭ Champollion, ne-aŭ pus în stare să ştim în amănunte viaţa aceluĭ popor de la ceĭ întîĭ regĭ şi pînă la căderea ţăreĭ sub Arabĭ. Cunoaştem minunatele transformărĭ prin carĭ a trecut civilizaţia egipteană. Ştim cînd puterea Egiptuluĭ se întindea în Grecia, în Siria şi pînă la Babilon, iar în spre amează pînă spre izvoarele Niluluĭ. Ştim şi periode cînd Etiopeniĭ domneaŭ în valea Niluluĭ şi iară-şĭ cînd Asirieniĭ aŭ cucerit Egiptul.

Dar ne era dat să fim faţă la dezgroparea uneĭ istoriĭ maĭ vechĭ a Egiptuluĭ, istorie de mult uitată chiar de Egipteniĭ şi care ne împinge îndărept pînă pe la vre-o zece miĭ de anĭ înnainte de Hristos.

Meritul aceşteĭ dezgropărĭ a istorieĭ celeĭ maĭ vechĭ a Egiptuluĭ e a maĭ multor învăţaţĭ şi d-rul Schweinfurth a aretat publiculuĭ într'o conferinţă ţinută la Berlin aceste rezultate. Le vom face şi noĭ cunoscute cetitorilor noştri.

Maĭ întăiŭ s'aŭ cercetat mormintele însemnate din pustia libiană, care e la apus de valea de jos a Niluluĭ. Aceste cercetărĭ le-aŭ făcut J. de Morgan, Fliènders Petrie şi Amélineau. Amélineau a aflat la Abydos un cimitir în care se păstra cenuşa morţilor. Prin urmare locuitoriĭ din vremea aceluĭ cimitir îşĭ ardeaŭ morţiĭ, pe cînd Egipteniĭ aveaŭ cea maĭ mare grijă de îmbălsamaŭ şi păstraŭ trupurile. Iată-ne de o dată strămutaţĭ în altă civilizaţie de cît cea egipteană pînă acuma cunoscută. Tot din acea periodă maĭ veche de cît tot ce cunoşteam din istoria Egiptuluĭ e mormîntul unuĭ rege de la Nord de Negada.

Din aceste descoperirĭ, zice Schweinfurth vedem că înnainte de cele maĭ vechĭ dinastiĭ de faraonĭ în Egipt aŭ existat nu una, dar poate două periode de cultură deosebite cu totul, de la carĭ s'aŭ aflat opere de artă.

Schweinfurth primeşte părerea luĭ Amélineau că populaţia cea maĭ veche a Egiptuluĭ era de rasă hamitică venită de la Sud şi care a adus în valea de jos a Niluluĭ elefantul, struţul şi măgarul, ca animale domestice. Din acest popor s'aŭ maĭ păstrat şi pînă a-zĭ remăşiţĭ sub numele de Abbadĭ saŭ «Beşarinĭ» în munţiĭ de pe lîngă ţermul măreĭ Roşie.

După o perioadă îndelungată de traiŭ al acestuĭ popor cu civilizaţiea sa caracteristică în valea Niluluĭ s'a întîmplat o cucerire. Nişte năvălitorĭ plecîud de la Yamen (Arabia) aŭ cucerit tot Egiptul. Năvălitoriĭ eraŭ semiţĭ nu hamiţĭ ca locuitoriĭ de carĭ am vorbit. Aştia aŭ subjugat şi în parte alungat pe locuitoriĭ vechĭ, aŭ moştenit civilizaţia lor şi s'aŭ dezvoltat vreme îndelungată.

Pe la 5000 înnainte de Hristos altă năvălire se revărsa asupra văieĭ Niluluĭ, dar de astă dată prin istmul de Suez. Năvălitoriĭ eraŭ o amestecătură de semiţĭ şi de indogermanĭ. Aceştia aŭ întemeiat civilizaţia cunoscută sub numele de egipteană şi puţin puţin după cincĭ miĭ îĭ aflăm organizaţĭ sub faraonĭ, după ce aŭ scuturat domniea preoţilor. Se vede că tocmaĭ în timpul crîncenelor lupte trebuitoare pentru cucerirea văieĭ Niluluĭ, casta militară a crescut în putere şi vază, iar pentru a ţine în ascultare popoarele supuse trebuea de asemenea putere militară mare şi tot de-a-una gata.

* * *

Ştim de alt-fel că pe la două miĭ şi cîte-va sute înnainte de Hristos Egiptul a fost din noŭ cucerit de o năvălire de semiţĭ, de Hicsoşĭ, carĭ aŭ stăpînit valea de jos a Niluluĭ maĭ multe sute de anĭ pînă ce aŭ fost izgoniţĭ de faraoniĭ de la Teba.

Totu-şĭ de la locuitoriĭ vechĭ ne-aŭ remas multe lucrurĭ, carĭ ne vor da idee la

ce grad de dezvoltare ajunseseră. In morminte din vremea lor s'aŭ aflat lucrurĭ de piatră şi de lut maĭ cu seamă, dar pe lîngă astea de bronz şi de aur. Astea nu samănă de loc cu cele remase de la Egiptenii propriu zişĭ, stilul lor e cu totul deosebit de cel din perioada istorică a Egiptuluĭ. Ornamentele pe aceste unelte arată multă tendință de a lua forme heraldice şi amintesc de arta greacă. Formele geometrice ale ornamentelor arată că se împletea şi ţesea mult şi frumos. Formele ornamentelor geometrice se deosebesc de cele europene şi seamănă cu cele orientale. Profesorul Schweinfurth a arătat desemnurĭ, de pildă o aloe (o plantă) care însemnă Sudul. Frigurile omeneştĭ, dănţuitoare, se deosebesc de tot de cele egiptene şi aŭ chiar alt tip anatomic.

Se ştie că Egiptenii reprezentaŭ animalele din profil, locuitorii ceĭ maĭ vechĭ îĭ reprezentaŭ ca văzuţĭ de sus. Pe urcioare era marca (blazonul) oraşuluĭ în carĭ eraŭ făcute.

Cum vedem s'a ridicat cortina şi asupra unor civilizaţiĭ maĭ vechĭ de cît cea maĭ veche cunoscută. Vedem civilizaţie hamitică adusă din Africa şi totu-şĭ aceştĭ hamiţĭ trebue să fi venit în timpurĭ vechĭ tot din Asiea, de oare-ce tot hamiţĭ găsim în Suziana în perioda cea maĭ veche la gurile Eufratuluĭ pe lîngă golful persic. E de crezut că va începe a se lumina istoria civilizaţieĭ hamitice şi semitice.

Lorando

DIN STREINATATE

(Ştiri telegrafice)

Teamă de revoluţie la Constantinopol

Ambasadoriĭ aŭ ajuns la înţelegere cu Tevfic-paşa în privinţa despăgubireĭ de războiŭ şi în a regulăreĭ graniţelor tesaliene.

Vizirul şi tot ministerul aŭ fost destituiţĭ, căcĭ se opuneaŭ la încheerea păceĭ şi ameninţaŭ cu răscoala poporuluĭ şi a armateĭ. Toţĭ sînt sub aspră strajă militară.

Străiniĭ şi maĭ ales Greciĭ şi Armeniĭ se tem de o revoluţie sîngeroasă contra Sultanuluĭ şi contra creştinilor.

Populaţia a fost fanatizată prin tot felul de scrierĭ prin carĭ se înnălţa la cerurĭ vitejia Turcilor, precum şi prin tablourĭ şi portrete.

Jubileul la Londra

Serbările costisitoare de la Londra nu maĭ vor să ia sfîrşit. S'a dat o serbare în grădinile palatuluĭ Buckingam. Aŭ fost învitaţĭ miĭ de inşĭ din lumea de sus.

Ciumă în Egipt

Din Cairo se depeşează că la carantina din Eltor s'aŭ constatat cîte-va cazuri de ciumă.

Bande de hoţĭ în Grecia

S'a pus în lucrare legea contra bandiţilor. Sînt acuma patru-spre-zece bande bine înnarmate, cu puştĭ Grass şi cu muniţiĭ militare. Aste bande sînt alcătuite din voluntarĭ Grecĭ din Turcia, carĭ nu se maĭ pot întoarce acolo şi nicĭ în Grecia nu lĭ se dă vre-un mijloc de traiŭ.

Conflictul bulgaro-turc

Neînţelegerile di'ntre Bulgaria şi Turcia merg tot înnăsprindu-se. Se asigură că Turcia va numi un paşă turcesc ca guvernator al Rumelieĭ.

SCRISORI DIN TARA

(De la corespondenţiĭ noştri specialĭ)

BÎRLAD

Ce păţeşte pamponul cînd poartă ochelarĭ ?

Roşiorul are în provincie un rol special: e băiat levent, franţuzit, spilcuit, cu musteaţa la 500 metri, iar cînd îl chiamă Chiorghiu, poartă ochelarĭ şi în societate calcă dicţionarul biblic: «să nu rîvneştĭ la femeea altuia».

Iată cum a devenit cazul:

Pacientul, locotenentul de roşiorĭ A. Gheorghiu, şi-a pus ochiul pe.... femeea berarului *Rosenfeld*.

Intr'o seară, după ce consumă «o regală» — probabil pentru a-şĭ face curaj — se urcă pe scările de-dindos la al doilea etaj — unde presupunea pamponul c'o fi adorata d-sale...

Ce să vezĭ însă? Ochelariĭ se puseră cu tot dinadinsul să-l dea pe bete; şi aşa, roşiorul Romeo, pe cînd bijbiia prin întuneric să găsească patul, şi... de sigur... pe Julieta sa amoroasă, hop! moaşa cu scăldătoarea băiatuluĭ — chiar atuncĭ născut de... Julieta pamponuluĭ.

— Angel iubitor... gingăvi Romeo...

— Săriţĭ, hoţiĭ!... ţipă moaşa, iar lehuza leşină imediat, — în timp ce Romeo îşĭ hodorogea sabia pe scărĭ fugînd... amoros (?!)

. . . .

Eĭ, nu v'am spus eŭ că pamponul o plăteşte urît cînd poartă ochelarĭ?

Să iubească un tînăr levent pe o îngreunată?!... Sapristi, Gheorghiule...

— Ştiĭ ce, neică? Fotografiază-te la Wandelmann — tot te socoţĭ băiat frumos şi parol că-ţĭ dăm poza în *Lumea Nouă*.

— Tiĭ! ce maĭ reclamă o să-ţĭ facem!.... Nicĭ nu-ţĭ maĭ trebue peţitoare pentru căsătorie!...

Iar domnuluĭ superior cu tresă lată la chipiŭ îĭ atragem atenţia asupra acesteĭ aventurĭ scandaloase.

— Compromiteţĭ armata, domnilor, şi de aceea,

— să-l dea în tarbacă treĭ zile în şir ca să-ĭ vie la cap moralitatea, căcĭ... e beteag numitul.

15 Iunie. **Uzzu.**

TULCEA

Sinuciderea sergentuluĭ Moisiu

Erĭ pe la orele 3 p. m., sergentul-furier Moisiu din regimentul Tulcea No. 33, de sub comanda d-luĭ colonel Livezeanu Alexandru, s'a înjunghiat. De şi încă se află în viaţă, însă nu e nicĭ o speranţă de scăpare. Cauza acesteĭ încercărĭ de sinucidere, este persecuţia că numitul sergent indura de la căpitanul Dandoiu şi locotenentul Făutu. Cunoscînd foarte bine regimul nostru militar, nu ne mirăm de acest fapt, căcĭ omul dacă ar fi chiar de fier, nu poate indura atîtea umilinţĭ şi înjosirĭ.

Atragem atenţiunea d-luĭ ministru de rezbel asupra pricineĭ sinucidereĭ sergentuluĭ Moisiu şi cerem orînduirea uneĭ anchete spre a se descoperi vinovaţiĭ şi să fie cît maĭ aspru pedepsiţĭ.

Persecutat.

PLOESTI

Accident cazon.— Ploiĭ.— Cîrciumar bătăuş.— Inaugurarea statueĭ.— Reprezentaţie.

Lunĭ, 9 a. c., *Locot. Steriade* din reg. de călăraşi, care umblă cu *ochelariĭ în frunte şi cu chipiu pe nas de...*, vă închipuiţĭ — pe cînd trecea călare în fuga mare pe str. Franceză, ajungînd în Bulevard de odată alunecă calul şi locotenentul cade dedesubt: trecătoriĭ l'aŭ ridicat suindu-l într'o trăsură pe... *viuc*, care nu căzuse tocmaĭ... bine.

Acĭ ploile continuă: de Joĭ şi pînă Duminică, zilnic, pe la orele 1 jum.—2 a p'oat cu găleata ţinînd 2—3 ore. Ploaia de joĭ a fost o adevărată nenorocire — a început cu o furtună şi piatră, rupînd maĭ multe perdele, etc. Maĭ multe pivniţĭ din Tabacĭ aŭ fost inundate; străzile asemenea ca şi gîrlele.

— Duminică, 15 c., cîrciumarul birtaş *Nae Georgescu* cu firma la *Leul şi cîrnatul* din str, Lipscanĭ, a bătut într'un mod îngrozitor pe băiatul de la prăvălie Niculae — pînă n'a intervenit un cunoscut al zisuluĭ patron, bestia n'a vrut să înceteze din bătae.

Toţĭ clienţiĭ de pe la mese aŭ fost foarte indignaţĭ de purtarea acestuĭ patron bătăuşĭ.

Duminică, 15 c. a fost inaugurarea monumentuluĭ d'aci e făcută în amintirea batalionuluĭ II de Vînătorĭ din Prahova, care a căzut în luptă la Griviţa 30 August. La această inaugurare a luat parte şi d-l Sturdza etc.

Monumentuluĭ e ast-fel: sus pe piedestal e un vultur cu aripele întinse, ţinînd pe pliscul săŭ steagul Romîniei; în partea despre oraş e scris în piatră: *Vitejiĭ Romîniel*, iar despre gară: *Eroilor de la Griviţa* — şi tot în ambele părţĭ sînt două baso-reliefurĭ *lupta Vînătorilor cu Turciĭ*, dînd asalt la luarea reduteĭ Griviţa şi *ducerea la rĕsboiŭ* reprezentînd o femee ţinînd hăţurile cailor carĭ fuge în goana mare, furioasă. In cele patru colţurĭ e aşezat cîte-un vînător, echipat ca în timpul campanieĭ rĕsboi,—tot în cele patru colţurĭ se va aşeza cîte-un tun, la isprăvirea grilajuluĭ.

Renumita gimnastică romînă, *Eugenia Petrescu*, a dat încă 2 representanţiĭ la Grand-Hotel: Sîmbătă, 14 c. s'a jucat următoarele comediĭ, cu concursul d-luĭ şi d-neĭ Nicolau, Sacina Laxer şi M. Dimitru; *Puiculiţa* şi *Uite popa nu e popa*, localisată de D. R. Rosetti, iar Duminica: *doamna s'a culcat*,—*Peneş curcanul*, versurĭ de Alexandri, zise de d-nu Nicolau şi monologurile; *Viaţa şi Profesorul de gest* zise de d-nu Dimitriu.

Alexil

TECUCIU

Incercarea de sinucidere.—Două omorurĭ.—Militare.

In sara de 11 Iunie un agent de la percepţia comunală a încercat să se sinucidă, cu un cuţit de bucătărie, vroind a-şĭ tăiea beregata. Rana nu-ĭ periculoasă.

Circulă svonul să agentul fiind bolnav—în baza unuĭ act medicala cerut concediu de la casierul comunal, care a refuzat a-ĭ acorda concediul cerut; această ar fi fost causa încercăreĭ de sinucidere.

In noaptea de 11 Iunie s'a comis două omorurĭ la o cărciumă din faţa cazărmeĭ de roşiorĭ. Chiar în acea noapte s'a descoperit crima de poliţie. In pimniţă s'a găsit cadavrul cîrciumaruluĭ, avînd loviturĭ de cuţit la gât. Tot în pimniţă s'a găsit sluga—un băet—care încă nu murise. Băetul a arătat prin semne că făptuitoriĭ aŭ fost doĭ soldaţĭ dorobanţĭ. A murit şi băetul. Instrucţia a început,

In ziua de 13 Iunie un sergent de roşiorĭ a împuscat un soldat. Glontele a trecuprin partea dindărăpt a gîtuluĭ. Se speră vint decarea. Sergentul a fost arestat imediat. E spune că din greşală l'a împuşcat cine-l va crede?

L. A.

INFORMATIUNI

CATASTROFA DIN GALATI

— Prin fir telegrafic. —

Aseră am fost chemaţĭ la telefon de către corespondentul nostru din Galaţĭ care ne-a comunicat următoarele:

Soseaua Renilor pe o distanţă de aproape două chilometri a fost ruptă de valurile furioase ale Brateşuluĭ. In cîte-va minute apa a făcut o spărtură în sosea de 100 metri aproape, a zdrobit toate întăriturile carĭ se făcuse, şi a început să înainteze cu o iuţeală nespusă către gara No. 8.

In drumul lor valurile aŭ răpit tot ce-aŭ întîlnit; oameniĭ îngroziţĭ fug în pîlcurĭ către oraş saŭ se ascund în podurile caselor carĭ înconjurate de ape ameninţa din moment în moment să se surpe.

* * *

S'a dat ordin imediat ca să se mobilizeze solidaţĭ şi marinarĭ; dar aceştia nu pot să facă nimic de o cam dată. E un spectacol îngrozitor se vezĭ oamenĭ înconjuraţĭ din toate părţile de ape. ţipînd şi cerînd ajutor femeile cu copiĭ în braţe înfruntînd de multe orĭ furia apeĭ care în multe locurĭ trec de un metru.

* * *

Docurile, depozitele de ceriale toate casele şi fabricele carĭ se află în partea loculuĭ sunt inundate. Apa a ajuns pînă la digul din str. Cireş care opune partea oraşuluĭ din vale şi aicĭ s'a oprit izbind cu furie în malul nalt construit de-alungul străzeĭ.

In oraş domneşte o panică de nedescris. Dacă digul nu rezista cîte-va ore Galaţiĭ sînt sub apă.

Fug în oraş ca să capăt informaţiĭ.

La ediţia 3-a noĭ amănunte.

Maĭ mulţĭ lucrătorĭ tipografĭ din atelierul d-luĭ Iosef Göbl, ne roagă să rectificăm o informaţie apărută în unul din numerile noastre trecute, în care se spunea că d. Iosef Göbl ar face reţinerĭ din leafa lucrătorilor.

D. Iosef Göbl după mărturisirea lucrătorilor, e un patron cinstit iar plîngerea făcută la adresa d-sale e neîntemeiată.

Luăm act cu plăcere.

Febra tifoidă în Capitală

Febra tifoidă care a bîntuit în timpul din urmă populaţia din Focşanĭ, a început a se întinde şi în Bucureştĭ. Cîte-va cazurĭ s'aŭ ivit în calea Dudeştĭ şi calea Rahoveĭ. Cu neîngrijirea de care aŭ dat atîta dovadă edilii noştri, toate-s cu putinţă. Ca o pildă de această neîngrijire e faptul că în stradele maĭ depărtate de centru nu s'a luat nicĭ o măsură pentru a se înlesni scurgerea băltoacelor formate din pricina ploilor din urmă.

Aşa, în strada Ecouluĭ apa, verzĭe şi de un miros nesuferit, s'a sălăşluit ca la ea acasă.

Nu e de mirare decĭ ca într'un mediu atît de potrivit, micorbiĭ tuturor boalelor infecţioase să se răspîndească cu o iuţeală spăimîntătoare.

INCERCARE DE OMOR ÎN BRĂILA

Osias Rubinski avea relaţiĭ cu Catinca Cismaru, aflată în serviciul d-luĭ Mihala Coandă din Brăila.

In noaptea de 15 c., Osias s'a introdus în bucătăria unde dormea femeea, ĭ-a dat să miroasă nişte cloroform şi a adormit-o. Apoĭ a dus-o într'un şopron unde a voit s'o spînzure.

Făcîndu-se zgomot, ucigaşul fu prins asupra faptuluĭ şi fugi. O femee a tăiat imediat frînghia cu care era strangulată victima, în cît aceasta a fost scăpată cu viaţă.

Criminalul a fost prins.

Pricina crimeĭ nu se ştie încă; se bănueşte însă a fi gelozia.

D. I. Neniţescu a fost numit prefect al jud. Tulcea, iar d. Th. Ioan, fost magistrat, prefect al jud. Tutova.

Noiĭ prefecţĭ aŭ depus jurămîntul obişnuit erĭ la orele 12.

Procesul Zapa

Se ştie că Curtea de apel din Bucureştĭ a hotărît ca averea defunctuluĭ Zapa să treacă în posesiunea moştenitorilor săĭ naturalĭ.

Atît guvernul grec cît şi cel romîn aŭ făcut recurs. Aceste recursurĭ vor veni în desbaterea Curţeĭ de casaţie, mîne.

Se ştie iară-şĭ că minoritatea Curţeĭ de apel s'a pronunţat în favoarea guvernuluĭ grec.

UNIVERSITARE

Azĭ la ora 9 a. m. d. Valerian Ursianu şi-a început examenul săŭ de drept internaţional.

* * *

D. Profesor dr. Poltzer va începe examenul de chimie elementară cu studenţiĭ anuluĭ II al şcoaleĭ superioare de farmacie la 20 Iunie.

* * *

Examenul pentru embriologie istologie şi technică microscopică vor începe la facultătea de medicină Lunĭ 23 Iunie, şi vor continua în zilele de 24 şi 25.

* * *

Mîine, Joĭ, încep examenele anuluĭ III de Drept.

Innundaţiile în judeţul Suceava aŭ pricinuit pagube colosale. Maĭ mulţĭ locuitorĭ din acel judeţ, plasa Muntele aŭ adresat regeluĭ o plîngere, prin care-ĭ fac cunoscut mizeria în care se află şi-ĭ cer ajutor.

Regele, care are cîte-va moşiĭ în jud. Suceava, a hotărît ca administraţia moşieĭ sale Broştenĭ să vie în ajntorul ţăranilor scăpătaţĭ cu porumb şi alte alimente.

Examenele pentru obţinerea diplomeĭ de inginer la şcoala de podurĭ şi şosele din Bucureştĭ s'aŭ sfîrşit erĭ.

Toţĭ eleviĭ reuşiţĭ vor fi primiţĭ în corpul tecnic al statuluĭ cu titlu de inginer cl. III.

Variola în ţară

De la începutul anuluĭ 1897 şi pîna la 16 Iunie curent, variola s'a ivit în 403 comune.

Judeţele carĭ aŭ suferit maĭ mult aŭ fost: Mehedinţĭ, Dîmboviţa Prahova, Ilfov, Vlaşca şi Romanaţĭ.

La 16 Iunie nu se maĭ afla infectate de cît 67 de comune cu 303 bolnavĭ, tot judeţul Mehedinţĭ ocupă şi acum primul loc, cu 20 comune şi 23 bolnavĭ.

De la I Ianuarie pînă la 16 Iunie, aŭ murit de variolă, în toată ţara, 1266 persoane, ceea ce face 18 la sută din numărul total al bolnavilor, care a fost aproximativ de 7000.

Donaţiĭ silite

La ministerul lucrărilor publice s'a găsit de cuviinţă ca cu ocazia plăteĭ salariilor să li se oprească funcţionarilor o bună parte din banĭ ca: donaţiĭ petru innundaţiĭ. Şi aceasta în modul cel maĭ arbitrar.

Funcţionarilor cu lefurĭ maĭ micĭ de 150 leĭ li s'a reţinut 10 la sută, iar celor cu lefurĭ maĭ marĭ 15 la sută.

Noĭ nu înţelegem de loc această procedare nelegală, care, după cît ştim, s'a făcut din ordinul d-luĭ erechide.

Am fi înţeles să se facă donaţiĭ benevole pe liste de subscripţiĭ, iar nu aşa, în mod arbitrar.

Ceea ce maĭ grav e că acest sistem se plănueşte se pune în practică şi la alte ministere şi instituţiĭ publice.

Protestăm şi cerem [illegible] surĭ neoienoase.

Tifosul în Focşanĭ

Iată mersul epidemieĭ de febră tifoidă la Focşanĭ de la începutul luneĭ luĭ Maiŭ şi pînă la 15 curent.

Bolnavĭ, în total, 325 din carĭ aŭ murit 22. Aceştĭ morţĭ se împart ast-fel: La spitalul militar 10; la orfelinat, 1; la spitalul judeţian, ; la spitalul «Profetul Samoil», 1: în oraş .

Inseara de 15 curent aŭ maĭ rămas 228 bolnavĭ, împărţiţĭ ast-fel: La spitalul militar, 41; la orfelinat, 10; la spitalul judeţian, 14; la spitalul «Prof. Samoil, 9; la spitalul israelit, , şi în oraş 142.

A. STEUERMAN

(SARACIE, O TOAMNA LA PARIS*)

— NOTE ŞI IMPRESII —

V

Şi totu-şĭ, — se va explica imediat acest restrictiv — Steuerman are un spirit pozitiv, aşĭ putea zice că e un *sensibil realist*.

Suprasensibilitatea duce, în genere, la stărĭ sufleteştĭ vagĭ, nehotărîte şi chinuitoare. Ea duce la plictis, la acel «monstre délicat — l'Ennui», al luĭ Baudelaire

Tu le connais, lecteur, ce monstre délicat,
— Hypocrite lecteur, — mon semblable,—mon frère 1).

Ea va scoate unuĭ Maupassant 2) strigăte ca acestea:

Faut-il que nous ayons l'esprit lent, fermé et peu exigeant, pour nous contenter de ce qui est. Comment se fait-il que le public du monde n'ait pas encore crié: «Au rideau!», n'ait pas demandé l'acte suivant avec d'autres êtres que l'homme, d'autres formes, d'autres fêtes, d'autres plantes, d'autres astres, d'autres inventions, d'autres aventures?

Ea va face pe Baudelaire să aibă acea fantastică viziune, numită *Rêve parisien*, care nu e altă-ceva de cît exprimarea sentimentuluĭ de săturare, de natură (ca şi maĭ sus la Maupassant) şi visarea uneĭ alte naturĭ, imposibilă, şi absolut contrarie celeĭ reale.

Ea va da naştere acelor fricĭ nefundate şi neînţelese — *fobiĭ* în limba psichiatrilor — carĭ vor inspira unuĭ Rodenbach 3):

Le Soir s'installe, et rien de précis ne subsiste;
Octobre aussi s'installe et nous revient plus triste
Depuis tous ce long mois où seul il voyagea
Durat l'année, à la recherche de notre âme!
. . . .

Alors Octobre, auprès du Soir, songe à s'asseoir;
Et notre âme s'éplore en voyant, face à face
Ces deux hôtes causer de sa mort à voix basse,
. . . .
On est toujours enfant par la crainte du soir!
C'est l'heure grise et l'heure en deuil qui terrorise...
. . . .

Aicĭ vedem cum starea sufletească a poetuluĭ preschimbă cu totul natura. Realităţile nu maĭ aŭ valoare ca atare, ci ca nişte simboale ale unor stărĭ sufleteştĭ nedesluşite. Cuvîntul nu maĭ reprezintă lucrul numit, ci e menit să deştepte o întreagă gamă de stărĭ vagĭ, nehotărîte, cu neputinţă de exprimat direct. Atuncĭ raporturile reale di'ntre lucrurĭ nu maĭ aŭ nicĭ o însemnătate pentru poiet; pe acesta îl chinuesc raporturile nevăzute, ascunse, misterioase, raporturĭ în carĭ el să-şĭ poată întrupa propriu-ĭ suflet, vag şi chinuit. Şi, o paranteză. Să nu se confunde acest mister, cu ceea-ce Spencer numeşte *incognoscibil*, şi nicĭ sentimentul acestuĭ mister cu ceea-ce Max Müller a numit «suferinţa necunoscutuluĭ». Acolo e vorba de raporturile reale, existente, între lucrurĭ, pe carĭ mintea noastră nu le poate pricepe din cauza slăbiciuneĭ eĭ. Aicĭ e vorba de nişte raporturĭ atribuite gratuit lucrurilor, de chinul — neîndreptăţit — al unor raporturĭ misterioase. Baudelaire, incontestabil unul di'ntre ceĭ maĭ marĭ poieţĭ şi reprezentant genial al acesteĭ stărĭ sufleteştĭ, a definit perfect această stare:

La Nature est un temple où des vivant piliers
Laissent parfois sortir de confuses paroles;
L'homme y passe à travers des forêts de symboles
Qui l'observent avec des regards familiers.
Comme de longs échos qui de loin se confondent
Dans une ténébreuse et profonde unité,
Vaste comme la nuit et comme la clarté,
Les parfums, les couleurs et les sons se répondent 1).

Şi această bucată este pur şi simplu definiţia simbolismuluĭ.

Şi totu-şĭ — repet, şi acuma se înţelege restrictivul — Steuerman e un pozitiv, un realist.

El sufere, dar sufere în împrejurările în carĭ suferim toţĭ. Durerea luĭ remîne normală şi nu se converteşte in nemica alta. Stările luĭ sufleteştĭ sîn clare, pozitive dacă pot să mă exprim ast-fel. Imprejurările reale din afară, dacă le-ar putea întoarce în favoarea sa, l'ar putea mulţumi pe deplin. In sfîrşit, repetînd încă odată, din scrierile luĭ se degajează *pozitivitate*.

Şi pentru un enervat, pentru un neurastenisat, lucrul e curios şi cere o explicare. Şi e cu putinţă ca explicarea să stea în următorul fapt: Steuerman e condamnat de împrejurărĭ să fie într'o veşnică activitate, să muncească, să facă medicină, gazetărie, cărţĭ didactice, corecturĭ, să dea lecţiĭ etc. Şi îndreptarea asta neîntreruptă a minţeĭ în afară, nevoia de *a trata* necontenit cu realitatea (şi cu realitatea adevărată şi simplă, căcĭ altmintrelea, în lupta vieţeĭ, nu poţĭ scoate la capăt nemica), e ceea-ce contrabalanţează efectul supra-sensibilităţeĭ, e corectivul neurasteniei.

VI

Forma.... făgăduesc că, de astă dată, voiŭ fi scurt. Forma e într'o atîrnare desăvîrşită de fond; şi, în realitate nicĭ nu există, deosebite, formă şi fond. Acestea sînt abstracţiunĭ logice create de mintea noastră: în realitate există un singur lucru, stărĭ sufleteştĭ exprimate. Steuerman, am zis, e un sensibil realist, pozitiv, şi un analist al acesteĭ sensibilităţĭ, tot realist. El e un analist meticulos. El descrie toate—şi cele maĭ micĭ—variărĭ ale sentimentelor sale, şi de aceea forma luĭ e plină de întorsăturĭ, de revenirĭ, e chinuitoare. Ca să-l înţelegĭ bine trebue să cunoştĭ perfect sintaxa—lucru greŭ în ţara romînească.—El însu-şĭ o cunoaşte minunat (mult maĭ mult de cît lexica, elementele limbeĭ, unde e sărac) şi se foloseşte de toate resursele eĭ pentru a se putea exprima.

El e un descriptiv de nuanţe—şi stilul luĭ se apropie de proză, are ce-va din stilul romanuluĭ psihologic. La nimenĭ altul nu se găsesc atîtea încălcărĭ în versurĭ, atîtea fraze între liniĭ, atîtea puncte de suspensie...

El, cum am văzut deja, exprimă pur şi simplu ceea ce simte şi, maĭ ales, cum simte, *se spoveduește*, şi fondul, cele mărturisite, sînt stările sufleteştĭ, durerile de toate zilele. La dînsul, infinitatea senzaţiilor nu se rezolvă în consideraţiĭ largĭ, îndemnurile sufletuluĭ nu daŭ rezultate superioare. La altul, stările sufleteştĭ se pun în raport cu puncte de vedere maĭ largĭ, maĭ *intelectuale*. Eminescu va zice:

In toată neagra veşnicie
O clipă 'n braţe te-am ţinut,

privind propriu-ĭ sentiment din punct de vedere al infinituluĭ. Cugetarea atuncĭ capătă ce-va metafizic, şi forma, numaĭ de cît, devine maĭ amplă, căpătînd linişţea infinituluĭ. Imposibil de conceput, în forma unor asemene stărĭ sufleteştĭ, în intortocherĭ, încălcările de versurĭ şi parantezele luĭ Steuerman:

«O palid poet!... Ce osîndă
Te-aduse la noĭ?... Ne înneacă
Veninul din lacrima ta»...1)
. . . .
Crează-ţĭ iluziĭ şi uită
Că omul e fiară. Gîndeşte
Că fraţĭ sînt alăturĭ: te 'nşală
Tu însu-ţĭ. Blestemul opreşte
De-ţĭ arde pe buze; goneşte
Din suflet desgust şi 'ndoeală,
Crează-ţĭ iluziĭ şi luptă!
. . . .
Tu rîzi-ĭ prieten; frăţeşte
Ia-ĭ mîna s'o strînge,—priveşte
O ţintă—şi trecĭ înainte:
Crează-ţĭ iluziĭ şi luptă! 1)
. . . .

Mă doare-atîta farmec..... Dar unde-mĭ zborĭ mîhnită,
Gîndire, că din ochi-mĭ facĭ lacrime să iasă?
—La ceĭ pe care noaptea uităreĭ îĭ apasă,
Cînd noĭ trăim în viaţă de dînşiĭ pregătită....

La ceĭ carĭ clădiră cu trupul—lumea nouă,
Flămînzĭ—aŭ plămădit'o ca să ne-o lese nouă..
...Noĭ—ce vom da ţărîneĭ resplată-aceleĭ muncĭ?

—«Nu-ĭ vom uita: cu lacrămĭ plăti-vom fiecărul».
...Şi trist urmează gîndul: «Ce jalnic adevăru-ĭ,
Că multe lacrimĭ, multe, se vor vărsa şi-atuncĭ» 2).

Maĭ că nu-ĭ ajung semnele grafice.

VII

Temperament artistic prin sensibilitate, mărgenit însă de lipsa de imaginaţie; sensibilitate exagerată pînă la hiperestesie psihică şi decĭ producătoare numaĭ de durere; durere pasivă, tînguitoare şi lipsă totală de orgoliu; generalizare a dureri la restul lumeĭ—ca singură concepţie filosofică; spirit puţin filosofic; castitate în sentimentul de dragoste şi adîncă, pioasă iubire de părinţĭ; putere minunată de auto-analiză sufletească şi desinteresare de realitatea externă; spirit pozitiv şi analist realist; lipsă de sentimentul misteruluĭ; formă meticuloasă şi chinuită ca şi stările sufleteştĭ exprimate—acesta e Steuerman.

Un Sociabil

— FINE —

1) *Fleurs du Mal* — Préface.
2) *Sur l'Eau.*
3) *Les Vies Encloses* — Le Soir dans les Vitres

1) *Fleurs du Mal* — Correspondances.

1). *Sărăcie*—Pe cîmp.

1). *Sărăcie*—Sie-şi.
2). *Sărăcie*—Atuncĭ...

PLINGERI

La atelierul de legătorie de cărțĭ al d-nuluĭ **Carol Göbl** lucrătoriĭ, pe lingă că sint exploatațĭ în chip neomenos, căcĭ se plătesc prost şi cu bucata, maĭ aŭ de suferit fel de fel de vorbe şi înjurăturĭ triviale din partea patronuluĭ.

Lucrătoriĭ să ia aminte.

* * *

Lucrătorul croitor Izidor Solomon ni se plinge în contra patronuluĭ Iancu Ludvag, pantalonar. Acesta silind pe lucrător ca să muncească cîte 17 ore pe zi, lucrătorul a găsit de cuviință să refuze şi să-şĭ ceară suma de 23 leĭ care i se maĭ cuvenea.

D. Iancu Ludvag nu numaĭ că nu vrea să-ĭ dea baniĭ dar il amenință pe lucrător că dacă il va maĭ vedea «iĭ va rupe picioarele».

Aviz lucrătorilor croitorĭ.

LITERE-ARTE

In grădina Casino Parisien (str. Academieĭ), pentru debutul d-şoareĭ *Linda Monti Brunner*, opera italiană va cînta mîine, Joĭ: *Cavaleria Rusticană*, operă în 2 acte de Mascagni, şi *Mignon*, actul al 3-lea de Ambroise Thomas.

Spectacolul promite a fi din cele maĭ interesante.

ULTIME INFORMATIUNI

GROAZNICA CATASTROFA DIN GALAŢĬ

— prin fir telefonic —

Şoseaua Galaţĭ-Renĭ nimicită.—Panica.—Dezastrul.—Digul din str. Ceres rupt.—Galaţiĭ sub apă

Şoseaua Galaţĭ-Renĭ nimicită

M'am întors să aflu ştirĭ şi am rămas îngrozit. Cît poțĭ vedea cu ochiĭ din marginea oraşuluĭ e o întinsă mare de apă a căreĭ valurĭ ridicate de un vînt puternic mugesc îngrozitor. Apele Brateşuluĭ în momentul acesta s'aŭ unit cu Dunărea şi cu Prutul. Spărtura pe care apa a făcut'o în şosea se măreşte din ce în ce. Orĭ ce pedică în în drumul valurilor a devenit imposibilă.

PANICA

Pînă la linia drumuluĭ de fier toate casele din vale sint sub apă. In maĭ puţin de o oră, marinariĭ şi soldaţiĭ aŭ cărat din port bărcĭ, aŭ făcut cîte-va plute şi cu o harnicie şi un devotament demn de admirat aŭ început a scoate din mijlocul valurilor pe copiĭ şi pe femeĭ.

Bărbaţiĭ se dezbrăcaŭ şi înotaŭ către str. Ceres unde se afla construit digul care încă maĭ rezistă.

In oraş panica e mare. De-alungul diguluĭ sint cîte-va sute de oamenĭ femeĭ, copiĭ, carĭ işĭ fring mînile şi fug zăpăciţĭ de icĭ colo, inspăimîntaţĭ de zgomotul apeĭ care loveşte cu furie în mal.

Se crede că în curînd şi această bariera va fi zdrobită.

DEZASTRUL

In mijlocul ţipetelor şi a vaetelor nimenĭ nu se maĭ gîndeşte în momentul acesta la pagubele cauzate. Se spune că s'aŭ salvat cîte-va vagoane de ceriale, dar o bună parte e sub valurĭ.

In drum am întîlnit o femee care işĭ zmulgea părul răcnind că i s'a înecat copilul.

Ţi se încrîncenă inima de groază. Se vesteşte că o familie întreagă a fost văzută dispărînd sub dărămăturile uneĭ case. Panica e la culme.

Fug după informaţiĭ.

Digul din strada Ceres rupt!

Ora 12 noaptea

Un sunet ascuţit de trimbiţă anunţa Galaţuluĭ că digul din str. Ceres e rupt de valurĭ. Am încercat să mă duc să văz dezastrul dar mia fost imposibil, Sute şi miĭ de oamenĭ fug zăpăciţĭ parte goĭ parte de-abea îmbrăcaţĭ către partea înaltă a oraşuluĭ.

Gardiştiĭ şi soldaţiĭ pătrund prin casele oamenilor sculîndu-ĭ din somn şi anunţîndu-le dezastrul.

In faţa uneĭ case din strada Ceres o femee a leşinat. Crezind că moare, bărbatul eĭ a început să strige cu furie şi să se lovească cn pumniĭ în cap.

Locuitoriĭ Galaţuluĭ s'aŭ refugiat în stradele innalte.

GALAŢII SUB APA

Ora 1 noaptea

Imposibil să mă scobor în vale. Aud că vre-o cîte-va case s'aŭ dărîmat. Apa a inundat străzile joase şi urcă mereŭ. Panica e grozavă. Alte amănunte la «Ultima oră».

Din sorginte autorizată putem anunţa că d. Dimitrie Sturdza a încheiat un pact formal cu d. G. Em. Lahovary, ca ziarul L'Indépendance roumaine *să înceapă cît de curînd o campanie în chestiunea macedoneană, favorabilă d-luĭ Sturdza.*

Pentru a se da acesteĭ campaniĭ aparenţe de „imparţialitate“ (?!) ziarul francez a expediat în Macedonia un redactor al săŭ, înnarmat cu scrisorĭ de-ale d-luĭ Sturdza către... Apostol Mărgărit!!

Aşa dar „imparţialitatea“ organuluĭ francez e asigurată!

La comuna Mănăstirenĭ jud. Botoşanĭ s'a ivit răpciuca printre vite. Autorităţile aŭ luat măsurĭ.

DIN IAŞĬ.—Abatorul cel noŭ va funcţiona, spre marea mulţumire a tuturor, în curînd. Acest abator model, înzestrat cu tot ce ştiinţa modernă a dovedit de nevoie pentru tăierea şi păstrarea cărneĭ, va aduce marĭ foloase agricultorilor. Comerţul cu carne va ajuta la alinarea crizeĭ agricole.

— D. profesor Tanoviceanu se mută în Bucureştĭ.

— In reg. 13 s'aŭ constatat 30 de bolnavĭ de ochĭ. Aŭ fost trimeşĭ la spitalul de la Frumoasa.

— *Evenimentul* spune că ţăraniĭ din Blăgeştĭ aŭ tăiat terasamentul între Paşcanĭ şi Ruginoasa. De nu'l tăiaŭ apa le-ar fi innundat ogoarele.

— Greva măcelarilor continuă. Comuna se ţine tare. Pînă azĭ s'a cumpărat vite de vre-o 20.000 leĭ.

Măcelariĭ însă nu vor să cedeze în ruptul capuluĭ.

— In urma propunereĭ d-luĭ Brandia, directorul liceuluĭ externat, eleviĭ premianţĭ aŭ renunţat la premiĭ în folosul innundaţilor.

Iată un exemplu care trebue imitat.

TIFOSUL LA SINAIA?

Am anunţat la timp că o guvernantă şi doĭ copiĭ aĭ doctoruluĭ Romallo, întorşĭ din Sinaia, s'aŭ îmbolnăvit de febră tifoidă. Doctorul Romallò a anunţat despre aceasta pe d. dr. Cantacuzino, care a comunicat imediat regeluĭ acest fapt.

Alarmat, regele a avizat ministerul de interne, care, la rîndul săŭ a avizat de urgenţă consiliul sanitar supurior. D. dr. Felix, printr'o notă adresată institutuluĭ de bacteriologie a dispus imediata cercetare a regiunilor Sinaeĭ.

* * *

Doĭ asistenţĭ aĭ institutuluĭ aŭ plecat la Sinaia şi s'aŭ şi întors cu rezultatele analizeĭ apeĭ, pe care aŭ făcut'o în treĭ părţĭ ale Sinaeĭ.

Rezultatul e negativ: microbul febreĭ tifoide n'a fost găsit. Nĭ se spune însă că aceasta nu e concludent de loc, de oare-ce adesea microbul febreĭ tifoide nu poate fi găsit de cît la a treia saŭ a patra analiză.

* * *

Cercetarea s'a făcut maĭ ales din cauză că mediciĭ prinţuluĭ aŭ de gînd să transporte pe bolnav la Sinaia.

Acum însă, palatul e foarte neliniştit de cazul guvernanteĭ şi copiilor doctoruluĭ Romallo.

Erĭ, făcîndu-se de institutul bacteriologic serodiagnosticul luĭ Vidal, cu sînge de al guvernanteĭ bolnave, rezultatul a fost afirmativ: febra tifoidă se manifestă puternic la pacientă.

In numărul de mîine, sub titlul de: Sturdziştĭ şi Aurelianiştĭ, vom publica amănunte de oare-care senzaţie asupra moduluĭ cum d. Sturdza regulariseşte gruparea aurelianistă.

INNUNDAŢIILE DIN MOLDOVA

Primim următoarele ştirĭ despre grozavele innundaţiĭ din Moldova-de-Sus, în urma creştereĭ şi debordăreĭ Prutuluĭ:

In comunele Prişăcanĭ, Cestulenĭ şi Bosia din judeţul Iaşĭ, apele Prutuluĭ aŭ innundat toate semănăturile şi amenință a înneca şi satele.

* * *

Pe moşia Todirenĭ, proprietatea epitropieĭ Sf. Spiridon, e un adevărat potop. Comunicaţiile sînt întrerupte. Pagube colosale.

* * *

Comunicaţia pe linia Iaşĭ-Dorohoiŭ e întreruptă pe o întindere de 60 kilomterĭ, între Rădiu şi Dorohoiŭ.

Comunicaţia e întreruptă şi în Bucovina şi Galaţia, între Iţcanĭ şi Lemberg.

* * *

Terasamentul linieĭ ferate Birlad-Iaşĭ sint foarte slăbite.

In urma uneĭ ploĭ torenţiale, comunicaţia între Bacăŭ şi Adjud s'a întrerupt.

* * *

In judeţul Iaşĭ, satele: Buciumĭ, Ciurea, Vlădenĭ, Hermeziu, Ţigănaşĭ, Popricanĭ, Şipote, Tomuleştĭ, etc., sînt în mare parte innundate.

Jijia şi Meletinul s'aŭ umflat şi se revarsă necontenit.

* * *

Comunicaţia e întreruptă şi între Sascut şi Răcăciunĭ.

Erĭ s'aŭ desconcentrat la Cotrocenĭ trupele teritoriale.

Se va vedea în curînd dacă desconcentraţiĭ aŭ luat cu eĭ şi microbul febreĭ tifoide pentru a-l transporta la sate.

In fine, mediciĭ prinţuluĭ au început să se îngrijească de atmosfera Cotrocenilor.

Se dă ca sigură o strămutare a bolnavuluĭ la Sinaia — dacă se va putea încerca o calatorie aşa de obositoare. De nu, se crede că prinţul va fi stramutat la palatul regal din calea Victorieĭ.

Innaintările în armată — carĭ trebuiaŭ să fie foarte numeroase — vor fi multă vreme amînate, din cauza deficituluĭ budgetar.

Singur prinţul Ferdinand va fi înnaintat în cursul luneĭ Iulie la gradul de general şi numit comandant al brigăzeĭ de cavalerie din Capitală.

D. George N. Cristescu e numit director al prefectureĭ jud. R.-Sărat, în locul d-luĭ Donescu, demisionat.

Greva de la tipografia „Miron Costin“

Scădere de salariĭ şi 10 ore de muncă.—Greva maşiniştilor şi litografilor.—Şaraga la Bucureştĭ.—Apelul lucrătorilor.

In atelierul de arte grafice «Miron Costin» din Iaşĭ, se lucra ca şi în toate atelierele de tipografie, 9 ore pe zi. Fraţiĭ Şaraga et Leibovicĭ, stăpîniĭ atelieruluĭ, aŭ hotărît ca de acum înnainte să se lucreze 10 ore pe zi şi în acelaşĭ timp aŭ micşorat salariul lucrătorilor cu 15 la sută.

* * *

Faţă cu această purtare a numiţilor patronĭ, lucrătoriĭ maşiniştĭ şi litografĭ, s'aŭ pus în grevă.

N'aŭ rămas în atelierul d-lor Şaraga & Leibovicĭ de cît vre-o 45 de fete, carĭ, din cauza mizerieĭ, n'aŭ îndrăznit să se facă solidare cu colegiĭ lor.

* * *

D-niĭ Şaraga aŭ venit la Bucureştĭ ca să angajeze lucrătorĭ în locul celor carĭ s'aŭ pus in grevă.

Tristă idee işĭ fac numiţiĭ patronĭ de lucrătoriĭ tipografĭ din Capitală! Probabil, d-niĭ Şaraga se vor întoarce cum aŭ venit.

* * *

De altmintrelea, greviştiĭ din Iaşĭ aŭ telegrafiat societăţeĭ «Gutenberg», a lucrătorilor tipografĭ din Capitală, anunţîndu-ĭ pricina greveĭ şi rugînd pe lucrătorĭ să nu-ĭ înlocuiască.

Din parte-ne, facem un călduros apel la lucrătorĭ ca să stea unițĭ şi solidarĭ în faţa încercăreĭ d-lor Şaraga de a le răpi un drept cîştigat cu atîta muncă.

Azi nu s'a dat nici un buletin asupra boaleĭ prinţuluĭ.

Un viitor buletin se aşteaptă pe mîine.

PENTRU INUNDAŢI

Consiliul de administraţie a fonduluĭ Carol-Elisabeta a hotărît în urma cerereĭ comitetuluĭ sosietăţiĭ pentru inundaţĭ ca să dea o parte din fondul seŭ acesteĭ societăţĭ.

Capitalul instituţieĭ Carol-Elisabeta se compune din 200.000 de fr. daţĭ de rege din 500.000 de francĭ daţĭ de către stat în 1895 şi din 18,5000 de francĭ primiţĭ prin subscripţiĭ.

* * *

Tot-o-dată s'a trimis de către comitetul central al societăţiĭ pentru inundaţĭ să se trimită liste de subscripţie pe la toate sucursalele acesteĭ societăţĭ din provincie.

In luna luĭ Octombrie va avea loc la Berlin un congres asupra lepreĭ.

Ministerul de interne va trimete doĭ delegaţĭ la acest congres: d-niĭ d-rĭ Babeş şi Calenderu.

Eforia spitalelor Brîncoveneştĭ va trimete pe d. dr. Petrini-Paul.

In luna Octombre se va ţine la Berlin un congres asupra lepreĭ.

Ministrul de Interne va trimete doĭ delegaţĭ: pe d-niĭ d-rĭ Babeş şi Calenderu. Ver maĭ lua parte d-niĭ d-rĭ Petrini Paul, din partea spitaluluĭ Brîncovenesc, şi Petrini-Galaţĭ.

D. M. Ferichide, ministrul de interne, a lucrat erĭ cu regele.

D. Ferichide a adus la cunoştinţa regeluĭ raportul ultimelor pagube cauzate de innundaţiĭ precum şi maĭ multe decrete de numire în administraţie.

Biuroul «Societăţeĭ geografice romîne» roagă pe d-niĭ membriĭ aĭ acesteĭ societăţĭ, carĭ ar poseda exemplare din dicţionarele următoarelor judeţe: *Covurluĭ, Iaşĭ, Romanaţĭ şi Tutova*, să bine-voiască a le înnainta Biurouluĭ, care le va plăti în banĭ, saŭ, dupa cerere, va trimete în schimb alte dicţionare saŭ buletine şi aceasta cît maĭ neîntîrziat.

Stăpînă barbară.—Un băiat, Dumitru Nae aflat în serviciul femeeĭ Petruţa Guţuleanca de pe bulevardul Ferdinand No. 84, a fost lovit cu un topor in cap de această femee, pe cînd el scria o scrisoare la părinţĭ.

A fost dus în cura spitaluluĭ Colentina.

ULTIME DEPEŞI

Constantinopol 17 Iunie. — La Djedta ciuma işĭ urmează pustiirile: 3 morţĭ pe fie-care zi.

Canea 17 Iunie. — Pe chiuirasatul italian Bausan, a făcut explozie o bombă. Sînt 5 morţĭ şi unu grav rînit.

Toulon 17 Iunie. — O corabie grecească «Despina», aducînd lemne, a fost izbită de ţărm înnaintea intrăreĭ la Toulon.

Londra 17 Iunie. — Vaporul «Aden» s'a înnecat lîngă insula Socotora, aproape de intrarea MăreĭRoşe: 25 de pasagerĭ, 20 de mateloţĭ şi toţĭ ofiţeriĭ s'aŭ înnecat.

Aŭ scăpat 35 de inşĭ.

Paris 17 Iunie. — Camera a numit o comisiune de anchetă care să anchete afacerea Panama. In comise sînt reprezentanţĭ aĭ tuturor grupelor din parlament.

ULTIMA ORĂ

In momentul cînd punem ziarul sub presă primim următoarea telegramă de la corespondentul nostru din Galaţĭ.

Panică indescriptibilă. Tot portul innecat. Multe case dărîmate. Lucrările nouĭ zadarnice. Dezastru ca nicĭ o dată. Pe strada Portuluĭ toate importantele stabilimente publice şi private, începînd de la poştă, sînt sub apă. Ajutoarele, de şi multe, sînt neîndestulătoare.

Toate autorităţile sînt în mişcare. D. Ferichide azistă.

Detaliĭ prin poştă.

FOIŢA ZIARULUI «LUMEA NOUA»

36

CUIBUL CRIMEI

— Frumos! făcu el ca om superior, aĭ avut o mişcare bună. Tot-de-a-una am crezut că ieştĭ o fată bună, prea bună chiar, să te îndrepţĭ.

Da, iera bună, miss Fanny Fancy, alt fel zisă Pelagie Taponet, căcĭ în loc de a lua biletele de bancă şi a pofti pe Hector afară, cum avea tot dreptul, încercă, crezîndu-l foarte nenorocit, să-l mîngîe, să-l încurajeze.

De cînd Trémorel iĭ mărturisise că e sărac, maĭ nu-l maĭ ura, ba chiar, prin o schimbare obicĭnuită la asemenea femeĭ, începea a-l iubi.

Hector sequestrat, fără adăpost, nu maĭ era omul spăimîntător, plătind ca să fie stăpîn, milionarul al căruĭ capriţiŭ aruncă iar în noroiŭ femeea pe care a ridicat'o sus. Nu maĭ era tiranul, fiinţa urîtă.

Ruinat, se cobora de pe piedestal, intra în dreptul comun, iera om ca toţĭ oamenii, ba chiar maĭ pe sus de ceĭ-l-alţĭ de oare-ce iera minunat de frumos.

Apoĭ era foarte înduioşată de acest dar de zece miĭ de leĭ, luînd cea din urmă deşertăciune a luĭ Hector drept o generozitate a inimeĭ.

— Nu ieştĭ aşa de sărac, cum spuĭ, dacă aĭ atîţea banĭ.

— Eĭ! dragă, e abiea ceea ce cheltuesc cu tine într'o lună, am dat de două saŭ treĭ orĭ pe-atîta pe nişte diamante ce purtaĭ o seară două.

Se gîndi puţin, apoĭ strigă:

— Dar aşa e, aĭ dreptate.

De mult nu petrecuse Hector maĭ bine.

— Dar, urmă serioasă Fancy, pot cheltuĭ maĭ puţin şi să fiŭ tot aşa de fericită. De mult, înnainte de a te cunoaşte, cînd eram tînără,—iera acuma de nouă-spre-zece anĭ, — zece miĭ de leĭ mi se păreaŭ o sumă fabuloasă de care se vorbeşte, dar pe care puţinĭ oamenĭ aŭ văzut'o la un loc grămadă.

Cerca să-ĭ pună conteluĭ în buzunar ceĭ zece miĭ de leĭ, iar contele se împotrivea.

— Aşa dar, ia-ĭ...

— Ce să fac cu dînşiĭ ?

— Nu ştiŭ, dar baniĭ aceştia pot să'ţĭ aducă alţiĭ. Poţĭ juca la bursă, poţĭ pune rămăşag la curse, cîştiga în cărţĭ la Baden, poţĭ face o încercare. Am auzit de oamenĭ, bogaţĭ acuma ca nişte regĭ, deşi aŭ început cu nemica, şi n'aveaĭ educaţiea ta, căcĭ tu aĭ vuzut totul, cunoştĭ totul. De ce nu facĭ ca dînşiĭ ?

Vorbea aprinsă, par'că ar fi crezut cu putinţă a'l convinge.

Si el o privea, mirîndu-se că e atît de simţitoare, că ţine atîta la dînsul, maĭ minunat de cît un prosector la facultatea de medicina, care tăind un cadavru, ar afla inema la dreapta în loc de la stînga.

— Vreĭ aşa ? vreĭ aşa ?... îĭ tot zicea.

Iel scutură amorţeala plăcută în care îl cufundase vorbele şi gesturile amanteĭ sale.

— Da, zise, eştĭ fată bună, dar ia ceĭ zece miĭ de leĭ fiind-că ţi-ĭ daŭ şi nu te îngriji de nimic.

— Dar tu ? maĭ aĭ banĭ ? Ce ţi-a remas ?

— Maĭ am...

Se opri, căutînd prin buzunare, numără aurul din pungă, lucru ce nu făcuse nicĭ o dată.

— Maĭ am treĭ sute patru zecĭ de leĭ, maĭ mult de cît îmĭ trebue, de aceea, înnainte de-a pleca, o să daŭ două sute de leĭ servitorilor tăĭ, m'aŭ slujit bine.

— Şi ce-o să facĭ apoĭ ?

Iel se aşeză pe un scaun şi, mîngîindu-şĭ barba sa cea frumoasă, zise:

— O să mă împuşc.

— Oh! strigă ia îngrozită.

Hector crezu că Faocy nu crede. Scoase din buzunar pistoalele cele cu mînere de fildeş, şi arătindu-i-le:

— Vezĭ jucăriile astea ? Plecînd de acĭ, mă voiŭ duce unde-va, voiŭ rezema gura ţevilor la tîmplă,—şi facea aşa— voiŭ apăsa pe trăgaciŭ, şi gata.

Iea îl privea, cu ochiĭ căscaţĭ de spaima, palida, mişcată.

Dar în acelaş timp îl admira. Se minuna de atîta curaj, de atîta linişte, de această nepăsare batjocoritoare.

Ce despreţ pentru vieaţă! Să cheltueştĭ averea şi apoĭ să te omorĭ, fără strigăte, fără plîns, fără părere de răŭ, i se părea o vitejie ne maĭ auzită, fără de seamăn. Şi în extaza sa, credea că vede innainte-ĭ alt om, necunoscut, frumos, orbitor de raze. Simţea pentru dînsul iubire fără margenĭ; îl iubea cum nu maĭ iubise.

— Nu! strigă iea, nu! nu veĭ face aşa.

Şi sculîndu-se repede, se răpezi la Hector.

Se arunca în braţele luĭ, coprinzîndu-l pe după gît, şi dînd capul pe spate ca să-l poată privi în ochĭ, urmă:

— N'o să te ucizĭ, nu-ĭ aşa ? îmĭ făgădueştĭ, îmi jurĭ. Nu, nu se poate.

Te iubesc, vezĭ, te iubesc... ieŭ care maĭ înnainte nu te puteam suferi. Nu te cunoşteam, pe cînd acuma ...Lasă, o să fim fericiţĭ. Tu, care aĭ trăit pururĭ în mărire, nu ştiĭ ce va să zică zece miĭ de leĭ, dar eŭ ştiŭ.

Putem trăi mult, foarte mult şi foarte bine cu dînşiĭ. Fără să maĭ punem că dacă vindem tot ce e de prisos aicĭ, caiĭ, trăsura, diamantele, caşmirul cel verde, vom maĭ scoate de treĭ patru orĭ zece miĭ de leĭ 30.000 de leĭ e o avere. Gîndeşte-te cîte zile fericite reprezintă!...

Contele de Trémorel nega cu semne din cap, zîmbitor, fermecat.

— Da, era fermecat; mîndria luĭ, plăcut linguşită, se simţea bine faţă cu astă dogoreală a patimeĭ ce ardea în ochiĭ aşa de frumoşĭ aĭ miss Fancy.

Ieată cum îl iubea, cum îĭ părea răŭ după dînsul. Ce eroŭ avea lumea să peardă!

— Căcĭ nu vom sta acĭ, urmă Fancy, vom merge în alt colţ al Parisuluĭ, într'o locuinţa mică. Nu ştiĭ că înspre Belleville, sus, aĭ locuinţă nostimă de tot cu o mie de leĭ pe an şi încunjurate cu grădinĭ. Ce bine vom fi acolo, strînşĭ unul lîngă altul! N'o să mă părăseştĭ de fel, căcĭ voiŭ fi geloasă, iea sama, dar geloasă!

Nu voiŭ ţinea servitorĭ, şi o să vezĭ cum o să ţiŭ eŭ casa.

Hector tot nu respundea.

— Cît vor ţinea baniĭ, urmă Fancy, vom petrece. După ce se vor isprăvi, dacă eştĭ hotărît tot aşa, te veĭ ucide, adecă ne vom ucide. Dar nu cu pistolul, nu-ĭ aşa ?

Trebue să doară răŭ. Vom aprinde cărbunĭ, vom adormi unul în braţele altuia, şi s'a isprăvit. Se pare că nu suferĭ de moartea asta. O prietenă a mea, care nu maĭ avea conştiinţă, cînd aŭ spart uşa, mi-a spus că nu simţise nimic, afară de puţină durere de cap.

Va urma

BIBLIOTECA SOCIAL-DEMOCRATA

I-iul Răspuns la Mesagiul Tronuluĭ de V. G. Morţun	
al II-lea Respuns la Masagiul Tronuluĭ cuvîntare rostită de V. G. Morţun în şedinţa Camereĭ la 24 Noembre 1892	—.10
al III-lea respuns la Mesag. tron. cuvîntare rostită de V. G. Morţun în şedinţa Camereĭ la 9 Decembre 1893	—.10
al VI-lea Răspuns la Mesag. Tron. cuvîntare rostită de V. G. Morţun în pedinţa Camereĭ la 19 Decembre 1895	—.10
al V-lea răspuns la Mesag. Tron., cuvîntare rostită de V. G. Morţun în şedinţa camereĭ la 14 Decembre 1896	—.10
Ce este şi ce vrea socialismul după Stern de Craioveanu	—.10
Statul viitor şi social-democraţia cuvîntare rostită in şedinţa camereĭ germane de A. Bebel la 9 Februarie 1893	—.10
Tactica Social-democraţieĭ de Friederich Engels, trad. de I. Nădejde	—.10
Tactica social democrată de un social-democrat	—.15
Carte de citire socialistă cu o prefaţă de C. Păcurariŭ	—.20
Legea Minelor şi Socialiştiĭ de de la Olt	—.10
Casa rurală, cuvîntare rostită de V. G. Morţun în şedinţa camereĭ de la 21 Februarie 1897	—.10
Evoluţia proprietăţeĭ, traducere din franţuzeşte de Vera)	—.10
Desbaterile congresuluĭ al II-lea al social-democraţieĭ romîne	—.5
Desbaterile congresuluĭ al III-lea al social-democraţieĭ Romîne	—.5
Desbaterile congresuluĭ al IV-lea al social-democraţieĭ Romîne	
Repausul de Duminică cuvîntare rostită de V. G. Morţun în şedinţa camereĭ de la 11 Decembrie 1893	—.05
Chestiea Evreească cuvîntare rostită de V. G. Morţun în şedinţa camereĭ de la 8 Febr. 1893	—.10
Chestia socială, de Edmondo de Amicis, traducerea de Lelia Neustein	—.10
Economia politică partea I-ia de I. Nădejde	—.5
Deputatul pălmuit, comedie localizată de V. G. Morţun	—.20
Pascal Fargeaŭ, dramă într'un act, tradusă de V. G. Morţun	—.20
Stefan Huducĭ, piesă într'un act de V. G. Morţun.	—.50
Zulnica Hîncu, pesă în patru acte de V. G. Morţun.	—.50
Socialism utopic şi socialismul sciinţific	—.25
Manifestul socialist (comunist) trad. de I. Nădejde	—.20
Programul electoral discursurĭ rostite în întrunirĭ publice de către Alex. G. Radovicĭ	—.5
Ideĭ Subversive cuvîntare rostită de V. G. Morţun în şedinţa camereĭ de la 8 Febr. 1894	—.5
Colecţiĭ complecte din ziarul Săptămînal *Muncitorul*	5.—
Revista socială, colecţiĭ cu 8 numere anul I şi 5 numere anul II	5.—

Afară de aceste broşurĭ se maĭ află spre vînzare la administraţiea «LUMEI NOUĂ» următoarele tablourĭ:

Tablourĭ Munca de 1 Maiŭ fin pe carton	—.10
Tablourĭ Azĭ şi Mîine pe carton fin	—.15
Tablourĭ colorate, Deputaţiĭ germanĭ	1.50
Tablourĭ Ferdinand Lassale. Mare pe carton	—.50
Tablourĭ Carl Marx. Mare pe Carton	—.50
Tablour de 1 Maiŭ germane, colorate pe hîrtie velină	—.25
Albumul Lumeĭ Nouă ilustrata legat foarte elegant	5.—

La administraţia *Lumeĭ Nouă* se află de vînzare teza reposatuluĭ *dr. Slîncă* **Mediul social ca factor patologic,** cu o prefaţă de *C. Dobrogeanu-Gherea* şi o notiţă biografică de *Sofia Nădejde*. Preţul *un leŭ*.

Lito-Tipografia «POPULARA» Pasagiul Romîn, 12.— Bucurescĭ.